

Nedovol, aby propukla zhoubná rána

Ki tisa / Když pozdvihneš

Šemot / 2. Mojžíšova (Exodus) 30:11-34:35

Jechezkel / Ezechiel 36:16-38

Korintim Alef / 1. Korintským 8:4-13

PARAŠA (oddíl čtení z Tóry) na tento týden obsahuje obrovské množství námětů, které by si zasloužily, aby se jimi člověk důkladně zaobíral, a musím se tedy přiznat, že mi činilo dost velké potíže, abych z toho množství vybral jen jednu věc, skrze kterou bych mohl vzdát slávu HA-ŠEM (doslova „tomu Jménu“, Hospodinu) a zároveň poučit vás, čtenáře, tak, aby vám z toho plynulo co největší požehnání. Zde je úryvek, pro který jsem se nakonec rozhodl.

Šemot (Exodus) {30:11} Hospodin promluvil k Mojžíšovi: {30:12} "Když budeš sčítáním zjišťovat počet synů Izraele, dá při tom každý z nich Hospodinu výkupné za svůj život, aby mezi ně kvůli tomu sčítání nepřišla zhoubná rána. {30:13} Každý, kdo bude zahrnut do sčítání, odevzdá půl šekelu stříbra (měřeno podle šekelu svatyně, což je 20 ger). Tento půlšekel je příspěvkem Hospodinu. {30:14} Ten věnuje Hospodinu každý, kdo bude zahrnut do sčítání, od dvacetiletých výše. {30:15} Když budete Hospodinu odevzdávat tento příspěvek k vykoupení vašich životů, nedá bohatý více a chudý nedá méně než půl šekelu. {30:16} Toto výkupné stříbro, které vybereš od synů Izraele, vynaložíš na službu ve Stanu setkávání. Synům Izraele to bude před Hospodinem připomínkou vykoupení vašich životů." (Překlad 21. století)

Sčítání BENEJ JISRA'EL (členů izraelské pospolitosti) mělo vždycky svůj důvod, o němž rozhodoval výhradně ha-Šem. Benej Jisra'el neměli být nikdy sčítání za nějakým jiným účelem, než za tím, který určil ha-Šem. Ve výše uvedeném úryvku navíc čteme, že sčítání muselo být doprovázeno výběrem stříbra o váze půl šekelu, a to od každé započtené osoby jako výkupné za její duši. Dovídáme se totiž, že zaplacení tohoto výkupného mělo zajistit, aby mezi lidem nepropukla žádná zhoubná rána. Vybraná částka se poté měla vynaložit na službu v OHEL MO'ED (stanu setkávání).

Jistě si vzpomínáte na to, jak si král David pošetile umanol, že chce znát počet benej Jisra'el (Šemu'el Bet [2. Samuelova] 24). I když Joáb, velitel jeho vojska, proti tomuto nápadu vznášel výhrady, aby se pokusil tomu zabránit, David se přesto rozhodl, že toto sčítání, k němuž mu ha-Šem nedal žádný příkaz, nechá vykonat. Výsledkem toho všeho pak bylo, že mezi lidem vypukl mor.

Proč však bylo při sčítání nutné vykupovat duše? Hebrejské slovo, které se do češtiny překládá jako „výkupné“, je KOFER. Tento výraz obsahuje stejný slovesný kořen jako hebrejské slovo KAPARA, jež

doslova znamená „přikrytí“. Toto slovo se používá k označení oběti, která umožňuje smíření za hřích, jenž byl spáchán proti Bohu. Tóra (TORA = doslova „řád, učení, ukazatel, zákon, souhrn pravidel“, v našem případě označení pro Pět knih Mojžíšových) je plná nejrůznějších zmínek o tom, jak zvířata obětována ha-Šem slouží právě tomuto účelu. Někomu by ovšem nyní mohlo vytanout na mysl: Může dávání peněz usmířit náš hřích? Takovou myšlenku je nutno hned v zárodku odmítnout důrazným NE! Je-li tomu tak, proč vlastně ha-Šem vyžadoval půl šekelovou platbu jako výkupné za duše benej Jisra'el?

Odpověď na tuto otázku je poměrně jednoduchá a vyplývá z toho, k čemu byl půlšekelový poplatek určen a nakonec i použit.

Šemot (Exodus) {30:16} Toto výkupné stříbro, které vybereš od synů Izraele, vynaložíš na službu ve Stanu setkávání. Synům Izraele to bude před Hospodinem připomínkou vykoupení vašich životů." (Překlad 21. století)

Samotný půlšekel stříbra nikomu nezaručoval vykoupení. Proto by se nikdo neměl domnívat, že peníze, kterými podporuje to, aby někde probíhaly křesťanské či židovské bohoslužby, nebo které poukazuje na účet nějaké náboženské společnosti, mohou vykoupit jeho duši. Jak tedy souvisí vykoupení, o kterém je řeč ve výše uvedeném verši, s tím, k čemu se ty peníze použily? Ten půlšekel měl být vynaložen na službu v ohel mo'ed. Služba, která se vykonávala v ohel mo'ed, zahrnovala mimo jiné přinášení KORBANOT (obětních darů). A právě korbanot jsou tím, co zajišťovalo vykoupení duším benej Jisra'el. I když peníze nemohou nikomu zachránit duši, ha-Šem nám zde přesto naznačuje, že peníze jsou nezbytné k tomu, aby mohla probíhat záchrana duší. Bez peněz by totiž služba v ohel mo'ed nemohla probíhat podle pravidel. Kdyby ohel mo'ed neplnil svou úlohu správně, nemohlo by dojít ke KAPARA (doslova „přikrytí“, smíření) a zvířata by nemohla sloužit jako zástupná oběť za hřích člověka.

Ha-Šem věděl, že peníze hrají důležitou roli v celkovém dění, jež umožňuje spasení, a myslím si, že my bychom si to měli uvědomovat také. Bez řádné peněžní podpory by ani naše mesiánsko-židovské společenství nebylo schopné, ať už pro ztracené ovce domu Jisra'ele nebo pro ostatní z národů, zajišťovat tak širokou různorodost vyučování, kázání, služeb a svědectví. Modlím se proto, aby každý, kdo čte toto DEVAR TORA (zamyšlení nad slovy Tóry), přijal svůj díl zodpovědnosti a přispíval své místní KEHILE (společenství, sboru) tak, aby byla schopna zajišťovat takové vzdělávání v rámci Mesiášova těla, jež by vedlo k záchraně duší a zvěstování BESORA TOVA (doslova „zprávy dobré“, evangelia). Tomu totiž, kdo takto nečiní, hrozí, že v jeho domácnosti dříve nebo později propukne nějaká zhoubná rána.

Baruch ha-Šem
Rabi Ya'acov Farber